Ч. 143 (13.382). Львів, понеділок 5. червня 1933. Гоплатна оплата заплачено готівкою. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Наступ православія на Лемківщину.

Сянік, кінець травня 1933.

I.

Вперті поголоски про недалеке іменування четвертого греко-католицького епископа в Галичині, призначеного для Лемківщини, зацікавили ціле наше громадянство, в першу чергу наших лемків, безпосередньо заінтересованих у кориснім поладнанні для них тієї справи. Але покищо ні особа нового епископа ні осідок епископства нам невідомі. В кожному випадку шлях до нової „лемківської" дієцезії мабуть ще далекий. Слід лише згадати, що тепер ведеться оживлена позакулісова гра між двома рішаючими в цій справі партнерами, себто церковними кругами (Ватиканом) і польськими урядовими чинниками. Загальна думка така, що польський уряд піддержує зпоміж кількох кандидатів на епископський престол кандидатуру о. дра Миколи Нагорянського, капеляна у Варшаві, а одночасно польська преса згадує все частіше на своїх сторінках імя перемиського епископа-помічника о. д-ра Г. Лакоти, як найповажнішого кандидата на новий епископський престол. І тому наші москвофіли заметушились, бо тоді всі їхні сподівання, покладені на прихід на Лемківщину епископа-москвофіла, розвіялись би мов дим. Тому-то останніми тижнями москвофіли повели проти перемиського епископа-ординарія і його помічника ганебну кампанію, яку зрештою від кількох років ведуть постійно у своїх рептильних „Земля і Воля" та „Р. Голос", а також у краківському українoжерному „Курієрку", що цькує ввесь час проти цілого нашого духовенства, в першу чергу проти нашого владики митрополита. Згадатиб тут статейку „Курерка" з 14. травня ц. р. п. н. „Уніятське епископство — чи противпольська станиця?", в якій москвофіли намагаються перекинути вину за поширення православя на Лемківщині на політику перемиського епископа і яка одночасно ілюструє прекрасно задушевні мрії недобитків-москвофілів та пляни теперішніх їхніх опікунів.

Може не завадить навести цю статейку в цілости, яку — як виходить зі змісту — написав москвофіл. Ось вона:

„Читаючи вістку про нове греко-католицьке епископство в Сяноці, здивувався я чимало (автор цієї статейки в „Курерку"), прочитавши призвище о. Лакоти, перемиського епископа-помічника. Адже епископство в Сяноці має бути для лемків, які є старорусинами, а не українцями і тому лемки поробили заходи в Римі (читай: москвофіли та їхні опікуни) за своїм епископством з огляду на українську політику перемиського епископа та його духовенства, які насильно хотіли будувати „Україну" на Лемківщині та й то недалеко від Кракова.

„Що частину лемків відірвано від унії, це теж вина політики греко-католицького перемиського епископа і його підчинених (себто духовенства). З іменуванням іншого українця зміниться лише особа, — але політика залишиться та сама і теж нехіть лемків до нового епископа. Відомо, що о. епископ не приймає від довшого часу до семинарія ніякого старорусина, бо цей „не відповідає" українській політиці; тому лемки позбавлені свого духовенства і кормлені духовою поживою, дуже заправленою українським шовінізмом, про який лемки не хочуть навіть слухати. Лемки, поробивши заходи за епископством, мали на меті відмежуватись від української політики в церкві і хотіли побачити на епископськім престолі священика старорусина.

„А тимчасом Рим, не знаючи мабуть місцевих відносин, поладнує справу корисно для перемиського епископа, до якого лемки не відчувають симпатії. Побоюось, **щоби новий пастир не залишився без овечок, які по такім поладнанні справи Римом готові „тікти до іншого стада"** (підкреслення наше).

II.

Ось де собака закопана. Вину за поширення православія намагаються перекинути москвофіли на перемиського епископа й українське духовенство на те, щоби здискредитувати нас перед Римом та одночасно відвернути від себе відповідальність за свою руїнницьку роботу на Лемківщині. Москвофіли, провалившись із дальшим ширенням православя між лемками, обертають тепер кота хвостом. А хіба не є історичним фактом, що ще перед світовою війною в роках 1912-13 вели москвофільські агітатори, Максим Сандович і Гнат Гудима, оба вихованки чорносотенця еп. Евлогія, неперебірчиву агітацію за переходом лемків на православя, обіцюючи їм одночасно скорий прихід „білого царя", який наділить бідних лемків землею і висвободить їх з неволі? Вже тоді наслідком тієї агітації були спорадичні випадки переходу лемків на православя, як ось у селі Граб, пов. Ясло. За все те засіли оба ті агітатори разом з Семеном Бендасюком і товаришами на лаві обвинувачених у Львові в дні 9. березня 1914 р.

Тодішні священики на Лемківщині, що були майже поголовно завзятими москвофілами, не лише не вели ніякої протиакції, але навпаки: утотожнюючи свою „русскість" із російським православіям, підготовляли майже поголовно грунт між своїми парохіянами під православія. Те православія у „варшавському виданні" поширилося в роках 1926/27 по селах Ясельщини та Горличчини, при явній, або тайній підтримці своїх душпастирів-москвофілів. Тодіто перейшли на православія навіть два гр.-кат. священики, бо оо. Криницький і Хиляк — оба ряні москвофіли, сподіючись зробити карієру у православній церкві. Темних лемків потягнули агітатори на православя обіцянками поділу церковної землі. І тут головно скривається тайна православія. Ось так обдурювали провідники-москвофіли свого темного брата, що по війні має замкнений виїзд до Америки та на сезонові заробітки до Мадярщини, Німеччини і Франції. І бідний лемко, який майже цілий рік голодує (бо цілющі води багатьох живців, розкинених густою мережею по цілій Лемківщині та багаті в нафту надри землі не є в його руках), зловився на гачок брехливої демагогії та потягнув у цих двох роках масово на православія.

Але брехня має короткі ноги. Тому, коли обіцянки не сповнились, перехід на прoвославія відразу припинився, хоча москвофіли ведуть аж дотепер підсилену агітацію за зміною віроісповідання. Згадатиб тут ще жалюгідний факт з червня 1930 р., коли то відомий москвофільський агітатор у священичій рясі, о. Кирило Чайковський, на загальне згіршення витав прилюдно православного епископа з Варшави Симона підчас його обїздки по Лемківщині, сподіючись таким робом доскочити на столець православного епископа на Лемківщині. Але і тут хоробливі амбіції не здійснились. І ось тому наші москвофіли надягають тепер овечу шкуру ревних греко-католиків, бо надіються таким чином за допомогою своїх покровителів добитися в Римі згоди на іменування їхнього кандидата епископом для Лемківщини, щоби обсадити своїми людьми нову капітулу, виховати в новій духовній семинарії питомців у наскрізь москвофільському дусі і так зберегти й надалі вплив на темного лемка, який уже прозрів і на полову демагогії вже більше не йде. Тому не страшний тепер нікому ні шантаж „Курерка" та його кореспондента, ні залякування переходом лемків на православія, яке намагаються москвофіли защіпити вже навіть у ліському повіті, саме в Лупкові та околиці. І тут закепкувала собі доля з „Курієрка", ревного оборонця москвофілів, бо православія намагаються поширити в тій околиці саме сини греко-католицького пароха в Лупкові, о. Теодора Грабця, ряні москвофіли.

Про причини підтримування всякими „Курерками" москвофільства на цьому терені іншим разом. (j-r.)

АНАРХІЗАЦІЯ МАС.

Волинь, 31. V. 1933.

I.

У ч. 10 „Нашого Клича" появився допис буцімто з Луцька якогось п. А. під назвою „Шильди і дійсність". Мова, а особливо такі вислови, як „потягнення" вказувалиб, що допис не з Волині. Але це не міняє справи. Припустім, що справді пише новонароджений волинський „націоналіст". Досі, бачите, від початку існування українського народу „націоналістів" не було. Вони почали родитися лише тепер.

Оцей новоявлений „націоналіст" п. А. починає історію українського народу та його боротьби за кращу долю від своєї колиски. І починає звичаєм східніх людей, що його в такій повній мірі застосували до життя большовики. По-перше, досі взагалі на українській землі нічого не було, а тому „отречемся від старого міра". По-друге, сьогодні теж нічого нема, а якщо й є, то нічого не варте. А по-третє, вали все це в одну купу сміття й викликай до нього зогиджeння.

Все треба зруйнувати! Сьогоднішню машину національного культурно-економічного життя спинити й до всіх, хто її створив і нею кермує, викликати недовір'я.

У першу чергу автор допису розправляється з УНДО-м. А далі в одну купу валить і радикалів, і хрунів, і комуністів.

„УНДО на Волині, мовляв, не здібне ширше поглянути навколо себе, ані пляново здійснювати намічене. Побудоване на щоденних компромісах (?), струхлявіле від інтриг — стало прибіжищем (перла 16 століття!) для духових і фізичних старців — Senex-ів. Це прекрасно розуміють волинські маси"...

Падоньки мої! Біда з цими струхлявілими волинськими „Сенексами", з якими мусять боротися одночасно й по одинці і спільно всі волинські політичні табори, і то безрезультатно. Проти яких треба писати в усіх партійних і непартійних часописах, щоб їх, струхлявілих, хочаб трохи ослабити та щоби молоденькі, здоровенькі та ще такі зухваленькі „націоналісти", а з ними й усі інші українські і неукраїнські політики могли хочаб бочком підійти до волинських мас.

Розуміємо п. націоналіста А. Коли не можна „струхлявілих Сенексів" побороти, то треба бодай занархізувати маси, а особливо молодь. І вся ця писанина п. „націоналістів" справді є нічим іншим, як національним анархізмом. Усе руйнуючи й зогиджуючи, вони нічого взамін не дають — ні абсолютного ідеалу, ні конкретної мети.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО ДОЛЮ ІНВАЛІДІВ!

II.

Замісць ясної мети й конкретного завдання для мас, новонароджений „націоналіст“ сипле порожніми фразами:

„Дійсність, що наказує мостити шлях не деклараціями, але сталінням характерів народу в твердому змаганні і для змагання, вихованням нового українця на нових основах, плеканням у ньому гідности людини-борця, а не хама-раба; дійсність, що наказує повести якнайжвавішу, плянову й організовану роботу на всіх ділянках нашого національно-політичного життя“...

Якже виглядає волинська дійсність за цими фразами?

Цілий світ слово „хам“ уживає (з малої літери) на спогад про відомого біблійного Хама, що відважився глумитися зі старости і вживає світ це слово, як символ непошанування своїх батьків — фізичних та духових, своїх борців, своїх старших працьовників, які дали сучасному поколінню те, що вони мають у ділянках культурній, економічній і політичній. Дійсно „хам“ — страшне явище в нашому житті.

Але чи п. „націоналіст“ А. не розуміє, до кого воно в найбільшій мірі підходить? Чи не бачить, що він висовує це імя якраз проти себе й своїх товаришів, які обкидають болотом тих своїх старших працьовників, що великими зусиллями, накладом енергії і боротьбою створили те, що сьогодні український нарід ще має?

Кожний бачить, що ундівці Волині власне й ведуть плянову організовану роботу в кожній ділянці — сільсько-господарській, освітній, кооперативній, політичній. І що за це найбільше ударів сиплеться на них. Вони власне виховують молодь, бо саме здорова сільська молодь (а не молоді віком, та струхлявілі душею „націоналісти“, що в жадній мозольній роботі участи не беруть) належить до УНДО.

Фразерам-„націоналістам“ потрібні слова для слів, гасла для гасел, а руки й голова — для вимахування й гороїження, а не для праці. Ми вже нераз чули від волинських „націоналістів“, що праця в кооперації, „Сільському Господарі“ й на інших дрібних культурних ділянках — опортунізм. Щоби не бути такими „опортуністами“, вони нічого не роблять, лише все зогиджують, а часом і наражають чужу працю на загрозу.

III.

Є ще одна сторона практичної діяльности новонароджених волинських „націоналістів“, про яку ми мовчали би, колиб не ця похвала п. А.: „Все, щонайкраще, все щонайсильніше все те в націоналістичному таборі є, або незабаром буде“.

Ось приклади:

Деякі ковельські „націоналсіти“ працювали в „Основі“ та, здається, і тепер помагають її гальванізації.

Луцькі „націоналісти“ брали участь у хорі на святі Т. Шевченка, яке влаштували певняки. Дня 25. травня ц. р. вони співали Певному многоліття в чеснохресній церкві в Луцьку після удекорування його залізним хрестом, а ввечорі брали участь в академії в „Рідній Хаті“ і т. д.

Хай-же самі читачі судять, чи справді все, щонайкраще є в таборі „націоналістичному“ й чи в ньому буде? Про інші „подвиги“ „націоналістів“ ми мовчимо, бо навіть соромно за них говорити.

Мусимо отверто сказати, що покищо волинських „націоналістів“ характеризує дитяче кириниництво, руїнництво й анархістичність.

Інакше на цю дуже нездорову „націоналістичну“ роботу волинських „націоналістів“ українське громадянство й не може дивитися. Так починають на неї дивитися і маси. Бо є „сенекси“ фізичні, що ще багато працюють, але є і духові (хоча молоді літами), що вже трухлявіють морально й до нічого іншого не здібні, як лише до анархії й обкидування всіх болотом.

Senex.

У память Поляглих.

Львів, 3. VI. 1933.

В суботу 3. ц. м. ранком зібралась львівська громада в церкві св. Юра, щоби вислухати поминальної Служби Божої за поляглих старшин і стрільців УГА. Архієрейське Богослуження відправив еп. Будка в асисті численного духовенства. Співав мужеський хор „Сурма“.

Серед церкви стояла висока, гарно уквітчана, могила з березовим хрестом і терновим вінком. Почесну сторожу біля неї держали б. старшини УГА.

Церква була битком набита народом. Б. Галицький Уряд заступали д-р Кость Левицький, д-р Іван Макух і дир. Сінгалевич, теперішня Парляментарна Репрезентація заступлена була сен. Павликовським і пос. Луцьким. Крім них було багато чільних громадян ріжних установ, преси, студентства і т. д. Були теж гості зза кордону: адв. Лазарович з Канади і ректор Подєбрадської Академії Іваницький. Зокрема увагу присутніх звертала приявність сідоглавого колишнього ген. Тарнавського.

Дольфус у Римі.

ВІДЕНЬ, (ПАТ). Австрійський канцлер Дольфус разом з міністром справедливости Шусніґом відлетіли 2. червня пополудні літаком до Риму. Їх побут в італійській столиці потреває кілька днів. Дня 3. червня канцлер має підписати договір у справі конкордату. Віденська преса приписує велике значіння конференції канцлера з Мусолінім, яка має відноситися до австрійсько-німецького конфлікту. По повороті з Риму канцлер поїде до Льондону, куди приїде також міністр скарбу Буреш. У поворотній дорозі з Льондону мін. Буреш затримається в Парижі, щоби особисто довести до кінця переговори в справі австрійської позички.

Поселення німецьких жидів у Палестині

По цілому світі переводять збірки на поселення німецьких жидів у Палестині. Заклик, який видано з Льондону до жидів цілого світа, підписали крім пятьох визначних жидівських провідників у Англії також Льойд Джордж, віцеграф (вайкавнт) Сесиль, сер Герберт Сеймюель та ґенерал Смутс.

У заклику висказують бажання, щоби в кожному краю заснувати жидівські збіркові комітети, які в тісному порозумінні з Жидівською Аґенцією в Палестині занялись би купном землі для тих жидів, яких теперішні обставини вигнали з Німеччини. З призбираних фондів будуть уділювати допомоги, кредити і т. п. Професори-жиди, яких усунено з німецьких університетів будуть старатися примістити в академіях та університеті в Палестині.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Замах на Мусолінія.

РИМ, (ПАТ) 3. VI. Поголоски про атентат на Мусолінія категорично дементує аґенція Стефані. Вона твердить, що ці поголоски зовсім безпідставні та цілком видумані.

Арештування в Німеччині.

БЕРЛІН, (ПАТ), 3. VI. У цілому ряді місцевостей на просторі Німеччини поліція перевела арештування серед робітничого населення, при чому сконфісковано значну скількість зброї й амуніції, яку мали комуністи. У Реклінкгавзен арештовано 76 осіб. На одній зі спортових площ у Берліні найшли машиновий кріс і амуніцію. В околицях Нейзальц зліквідували терористичну орґанізацію й арештували 73 особи. З дотеперішніх зізнань арештованих виходить, що в минулому році члени тієї ґрупи терористів доконали 11 підпалів ліса і численних саботажів. Останніми часами приготовляли бомбові замахи на членів помічної поліції.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 5. ЧЕРВНЯ 1933.

МИХАЙЛИНА РОШКЕВИЧ-ІВАНЦЕВА

Безробітний.

Дорогою, через снігові поля, що десь далеко на обрію переходили в захмарене вечірнє небо, йшов молодий, може трицятьлітній чоловік. Смеркало. Умучені ноги тяжко балували в мало пробадженім снігу. Ішов без мети, а очі неспокійно шукали на обрію сліду села. Все одно як називається, якого повіту. Щоб лише яка милосердна душа дала ложку теплої страви і переночувала десь на лаві. Скільки сіл минув уже так, скільки облич пройшло поперед очі. Так якби не він, а ті села і ті люди ішли попри нього вздовж доріг, минали його і кидали йому в простягнену руку окраєць хліба, спочутливий погляд, терпке слово, або проклін.

Зпереду поволі насувався чорний, суворий ліс. Якийсь страх ішов від його мовчазної стіни на безприютного чоловіка. Завагався вступити у темну вузьку просіку дороги, над якою сходилися густі ковзарі дерев як над могилою. Оглянувся і на збочі малої долинки, на якої дні сіріла пляма невикошеного шувару, побачив оборіг зі сіном, яких тут на Підгірю стрічає богато. Зрадів і майже побіг у ту сторону.

Сіна у високім оборозі було під сам верх, але вхопився за оборожину закостенілими руками і по кількох невдалих пробах таки видрапався на гору. Ледви просунувся попід стріху до середини і задоволено відітхнув. При тій гімнастиці загрівся трохи. Потім випорпав глибоку нору в сіні, заліз туди і примостився вигідно на нічліг.

Доброї пів години лежав з заплющеними очима, без думки, слухаючи, як поволі розпружувалися умучені мязи, як поволі, у дрібних судорогах розгрівалося перемерзле тіло. Потім нечайно якась тепла думка, як чиясь мягка долоня торкнулася його чола. Розплющив очі, немов наслухуючи у темряві. Сухі, потріскані уста розтягнулися в усміх. Витягнув зпід голови торбину з окрайцями хліба, довго шопортав між ними, виняв врешті великий шматок білої булки і знову положився горілиць. Підніс булку до уст, але не вкусив її. Втягав у себе її запах і усміхався.

Дістав її у недалекому селі на приходстві. Любив заходити на приходства. Не тому, що там давали більшу підмогу; на приходствах нераз гнали з подвіря, побиваючи їдкими словами. Любив заходити туди для... спомнинів.

Сидів нераз на лаві у кутку кухні, сербав з мищини челядний борщ, а очима годував свій бездомний жаль. Дивився, як отвираються двері від покоїв. Знайомі картини падали крізь них у його мозок як проблески образів на фотографічну кліщу. Ясні кімнати, дитяче ліжечко у спальні, сліди накапаної свічки на нічнім столику панотця, рушник, повішений на клямці від дверий, цератова чорна софа в їдальні. Ось у дверях станула „Імость“. Якби із темряви якогось далекого сну станула перед ним його мати. Іде таким знайомим кроком, таким знайомим голосом каже до служниці:

— Гафійо, час вже йти до коров — і додає по хвилі таке знайоме: — а вицеркуй добре!

Мати... Добре тямить її, хоч померла ще перед війною, як він ходив до шестої ґімназійної; а батько... Чи пізнав би він тепер свого сина, колиб жив? Того колишнього скромного сина, що шість літ пильно вчився латини, а потім шість літ убивав людей на війні. Як вернув, то вже ніяк не міг дійти до ладу зі слабою і міцною відміною латинських дієслів. Батько помер на тиф зараз по війні, а його — недоука проковтнуло місто. Пів року тому, під зиму виригнуло його зі себе як безробітного. Назад на село, від хати до хати, як тисячі інших.

Перед двома місяцями, коли зима стискала землю першими морозами, як перший жаль самоти стискає серце, доки не вїсться в нього усіми своїми пазурами зайшов у своїй мандрівці до рідного села. Даремне питав самого себе, чого іде туди, а йшов. Був вечір. Здалека обійшов приходство, у якім знав кожну дощинку в паркані, кожний камінчик у мурі,, в якім провів свої найкращі дитячі літа. Дивилося за ним освітленими вікнами, а в кожній шибці немов у оці блестіли намерзлі сльози. Пішов до сусіди, старенької бабусі, що колись виняньчила його, вибавила. Отворив двері. Довго дивилася на нього. Нічого не сказала, лише:

— Паничу!

І заплакала.

Нагодувала, положила його спати, як колись... стала прати його цундраве шмаття, латати його подерту одежину.

На другий день пішов на приходство. Стрінув священика на подвірю, пригадався:

— Отець прийшли по смерти мого батька,

*) Авторка урodж. у 1872 р. почала писати в 14. р. життя у „Молоті“, на її нариси, між іншим друковані у „Першім Вінку“, звернув у свій час увагу Франко. Від десятків літ замовкла.

ПРЕДСТАВНИК ФРАНЦІЇ НЕ МАЄ ЧАСУ, ПРЕДСТАВНИК АНГЛІЇ ВИЇЗЖАЄ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЖЕНЕВА (ПАТ). Зацікавлення у женевських колах спрямоване на недоведений конференції, що мала відбутися у Парижі з участю Даладієра, Бонкура, Дейвіса і британських делеґатів льорда Льондондеррі та Ідена, висланих на розбройну конференцію. Нарада, від якої американська делеґація багато сподівалася, мала відбутися в суботу. У пятницю Даладіє повідомив британських і американських делеґатів, що завтра буде дуже занятий і тому нарада не зможе відбутися. Можна з цього робити висновок, що Даладіє хоче відкласти нараду з американським делеґатом, бо ця зустріч мала на меті переконати його, щоби Франція трохи відступила зі свого становища у Женеві, головно у справі воєнних матеріялів. Замітний теж виїзд до Льондону Гендерсона — голови конференції; він волів відкласти нараду головної комісії, щоби міг у Льондоні мати розмову з дипльоматами, що приїхали на економічну конференцію. У Женеві є думки, що виїзд Гендерсона з Женеви це замасковане відкладання цілої розбройної конференції.

Сензацією є теж факт, що Зл. Держави вперше повідомили Міжнародне Бюро Праці, що пришлють свого делеґата на конференцію праці.

ДАНЦІҐСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В БЕРЛІНІ.

ДАНЦІҐ (ПАТ). Дня 1. червня ц. р. виїхала до Берліна ціла нововибрана до данціґського парляменту національно-соціялістична фракція. Її прийме канцлер Гітлер та дасть інструкції щодо поступовання в Данціґу. Цю вістку, що її подала „Допотер Цайтунг", здементували національ-во-соціялістичні кола, заявляючи, що тільки частина фракції виїхала до Берліна, щоби зачягнути інформацій у справі професійних орґанізацій у Данціґу.

На Далекому Сході.

МОСКВА, (ПАТ), 3. VI. Зі совітських джерел комунікують, що примусова перерва в комунікації на східньо-китайській залізниці є найповажнішим інцидентом, який занотувала дотеперішня хроніка взаємин між СРСР і Манджурією.

68-і роковини короля Юрія.

З нагоди 68-х роковин уродин англійського короля Юрія відбулася в суботу, 3. червня військова парада королівської ґвардії, згідно з давньою традицією, на історичній площі Кінної Ґвардії біля парку св. Джеймса.

Почести відбирав цього року принц Валії, бо лікарі заборонили королеві брати участь у святі з причини ревматизму в рамені.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

— Ах, так, так. Я вас не пізнав.

У вікні мигнуло якесь обличча і сховалося.

— Щож тепер робите?

Розвів руками, схилив голову і мовчав.

— Безробітний — промовив врешті тихо!

Панотець подивився на нього від ніг до голови і перевів погляд кудись далеко перед себе. Не рухався з місця, немов загороджував йому своїми широкими плечима вступ до свого дому.

— Ах так... кріза, кріза... Всюди тепер біда...

На приходстві було все по давньому. Подвіря, стайні, стежка в город. Сад саджений руками його батька. Хата з верандою і камяні сходи.

Пригадалося йому враз в тій хвилині, як малою дитиною лазив по тих сходах, а батько остерігав маму:

— Дивися, дивися мамо, щоби дитина не скотилася...

...Щоби дитина не скотилася... І скотилася! скотилася, тату!

Затрясся цілий від глухого болю, що здавив горло, здіймив шапку, обернувся і пішов. Як був уже в брамі, почув за собою голос:

— Чекайте-но. Може випете склянку чаю!

Побіг на цвинтар і припав до могилок.

Пішов далі. Від воріт до воріт, від порога до порога.

*

Північний вихор піддував по полях сипкий сніг і крутив ним ... оборога. Безробітний лежав скулений у своїй норі глибоко в сіні, держав кусень білої булки при устах і усміхався.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО МОГИЛИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ!

Пакт чотирьох відкладають.

ЛЬОНДОН, (ПАТ). 3. VI. У Льондоні в урядових колах видко деякі хвилювання і знеохоту наслідком того, що неясна ситуація у справі пакту 4-ох держав парафованого у Римі затягається. Коли до парафування не дійшло у четвер, англ. міністерство закорд. справ повідомило, що воно відбудеться у пятницю. Коли ж в пятницю його не було, тоді мін-ство заявило, що серед таких обставин не хоче більше визначувати речинця, тому, що виринули деякі труднощі щодо яких розяснень не хотіло дати. Водночас виявилося, що Мекдональд рішив перервати свою відпустку і вернеться завтра до Льондону. Всупереч запевненням міністерства панує тут переконання, що французький амбасадор заявив англ. міністрові Саймонові, що Франція могла би підписати навіть парафований пакт щойно тоді, коли дадуть їй запоруку, що італійці змінять свою політику супроти Франції та Югославії, бо серед нинішних обставин пакт 4-ох держав не мав би під собою тих підстав, які потрібні для політики, визначеної пактом.

ДАЛЬШІ ПЕРЕГОВОРИ У СПРАВІ ПАКТУ 4-х.

ПАРИЖ, 3. 6. ПАТ. Сюди приїхав Поль Бонкур. Переговори в справі пакту 4-х будуть тепер вестися в Парижі. Преса подає, що конференція премієра Даладіє з Норманом Дейвісом, міністром Саймоном і Поль Бонкуром відбудеться в середу по Зелених Святах. Рівночасно з Льондону доносять, що стримання від парафування пакту чотирьох спричинене поважними перешкодами, які випливають зі спротивів урядів інших держав, заінтересованих пактом, передовсім щодо загального розоруження та урівноправнення Німеччини.

НІМЕЦЬКІ ДЕЛЕҐАТИ НА ГОСПОДАРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ В ЛЬОНДОНІ.

БЕРЛІН, 3. 6. ПАТ. Німецькими делеґатами на господарську конференцію в Льондоні будуть мін. Нойрат, Гуґенберґ, Шверін-Кроссіґ, президент Німецького Банку д-р Шахт і бурмістр Гамбурґа Крогман.

Радянські тайни.

Англійські часописи (з дня 24. травня) принесли повідомлення з Ліверпуля, що радянська влада закупила телеґрафічно пшеницю з чотирьох пароплавів, які находилися в дорозі з Канади до Англії.

Радянська преса заперечує тим вісткам та впевняє, що „Радянщина має досить збіжа, щоби перебути до нових жнив".

Радянський вантажний пароплав „Дзержинські" виладував минулого тижня (помимо наложеного ембарґо) у льондонському доці 750 тон сибірського масла, 40 тон беконів та 25 тон чистого срібла у 50-фунтових відливах. Радянське масло продають далеко дешевше від австралійського чи ново-зеляндського. Радянщина вивозить засоби поживи за кордон, помимо того, що її населення пухне з голоду.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Східні Торги.

ЛЬВІВ, (ПАТ). В суботу 3. червня ц. р. відбулося в 11. годині вполудне відкриття тринадцятих з черги Східних Торгів. У відкритті взяв участь міністр промислу і торговлі д-р Фердинанд Зажицький і представник міністерства закордонних справ д-р К. Бертоні.

Два присуди смерти.

ВАРШАВА (ПАТ). Після дводенної розправи наглий суд дня 2. VI. засудив на кару смерти обвинувачених за шпіонаж в користь сусідньої держави Іґн. Брохвіча й Олександра Стерчинського. Президент Річипосполитої з прислугуючого йому права ласки не скористав.

Справа Морґана.

ВАШИНГТОН, (ПАТ) 3. VI. На вчорашньому засіданні сенатської комісії, покликаної до прослідження справ Банку Морґана сенатор Рейнолдс запитав, чи правда, що Банк Морґана пропонував продажу процентових паперів по упривілеєних цінах бельгійському королеві, Мусолінієму і визначним французьким політикам. Спільник Морґана Гвітней заявив: Я певний, що ніяких таких пропозицій не було. Сенатор Рейнолдс питав далі про подробиці в справі 15.000 акцій Універсал Корпорейшен, які Морґан вислав до Льондону і які там оферували ріжним особам як англійським так і французьким по упривілеєних цінах. Гвітней заявив, що не знає кому пропонували ці акції та обіцяв, що достарчить докладну листу осіб, що набули акції.

Згинув траґічною смертю.

В понеділок 22. травня згинув траґічною смертю в Льондоні інжинір Микола Горбенко, бувший урядовець Української Дипльоматичної Місії в Льондові.

П. Горбенко перебував у Льондоні понад 13 літ і після розвязання українського заступництва працював в управі малої друкарської спілки.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Переговори еміґраційного царя Кирила з гетьманом Скоропадським

Чужа преса повідомляє, що до Берліна прибув шеф політичної канцелярії вел. князя Кирила, претендента до царської корони, *б. капітан рос. маринарки Граф.* Одночасно в Берлінї перебуває *ген. Шелінг*, який в уряді еміґраційного царя виконував функції міністра військових справ. Приїзд до Берліна двох визначних співробітників великого князя Кирила є *у звязку з переговорами з б. гетьманом Скоропадським.* Переговори ті мають, мовляв, на меті оконечну *умову в справі федераційного звязку України з рос. монархією.* В тих переговорах бере також участь *представник гітлерівців д-р Моц*, що в кругах гітлерівців має марку знавця Росії і є найближчим помічником Розенберга.

Представник Гітлера не порушував у Льондоні справи коридора.

В понеділок, дня 29. травня вніс посол Р. Дж. Дейвис в англ. парляменті запит до секретаря закордоних справ, сер Джана Саймона, чи підчас розмови, яку він мав з представником німецького канцлера в Льондоні, д-ром Розенберґом, була порушена також справа польського „коридору" та інші питання, які стоять у звязку з нею. Сер Джан Саймон відповів, що справа „коридору" зовсім не порушувано в розмові.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Засуд 4-ох комуністів у Німеччині на кару смерти.

БЕРЛІН, (ПАТ), 2. VI. У процесі проти комуністів в Альтоні принали нині присуд, яким засудили на кару смерти чотирьох комуністів, обвинувачених за спричинення кривавих заворушень вуличних дня 17. березня 1932 р., жертвою яких впало 18 убитих і 64-ох ранених. Інших 7 обвинувачених засуджено на кару тюрми від 10 до 3 років.

Справа епископства для Лемківщини ще остаточно не вирішена.

З церковних кругів повідомляють нас, що справа іменування греко-кат. епископа для Лемківщини ще остаточно *не вирішена. Пропонований* в останньому часі на те становище — після рішучої відмови перемиського епископа-помічника о. д-ра Григорія Лакоти — *о. д-р Микола Нагорянський у Варшаві також відмовляється від тої почести в уваги на підірване здоровля.* З інформацій наших церковних кругів виходить, що *та справа затягнеться надовго* і з іменуванням епископа для Лемківщини прийдеться мабуть ще якийсь час підождати.

В память Симона Петлюри.

Академія присвячена памяті Симона Петлюри в Ченстохові.

Дня 25. травня ц. р., в день Вознесення, відбулася в Ченстохові роковинна академія, присвячена бл. п. Голові Уряду УНР. і Головному Отаманові Військ УНР. Симонові Петлюрі, в якій взяли участь еміґранти з України і заточенці галичани. Одні і другі, обєднані до братнього співжиття місцевим українським Т-вом Допомоги, віддали щиро і свідомо поклін Духові бл. п. С. Петлюри як національному провідникові народу в його великій визвольній боротьбі, як борцеві за самостійність і незалежність України, якої національний прапор кріпко держав цілий час боротьби на Україні і поза її межами та за яку життя своє віддав. Реферат про бл. п. Петлюру та про його ролю в нашій визвольній боротьбі відчитав еміґрант п. Болдирів, а діти віддеклямували відповідні вірші про Петлюру і про нашу боротьбу за волю. Помітне, глибоке вражіння зробила на всіх учасників свята деклямація старенького заточенця п. Гошеватюка про похід Січових Стрільців.

С. Паладійчук.

ДО ПОХОРОНІВ БЛ. П. ІЛЛІ КОКОРУДЗА.

1) Нарада представників українських центральних установ під проводом урядуючого заступника голови Рідної Школи посла Великановича, що відбулася в суботу, 3. червня ц. р., постановила візвати українські установи й українських громадян **не купувати вінців на могилу бл. п. Іллі Кокорудза і замісць того складати відповідні датки на Рідну Школу.** Вінці можна давати з власних квітів, якщо це не получене з ніякими коштами.

2) З огляду на те, що винос тлінних останків Покійного відбудеться в понеділок 5. червня в год. 1. пополудні з дому жалоби при вул. Листопада ч. 40 до архикатедральної церкви св. Юра, а звідси біля 3. год. пополудні двигнеться похоронний похід на Личаківський цвинтар — **тому всі школи збираються** тогож дня не при вул. Листопада, тільки **біля церкви св. Юра** між год. 2. а 2.30 пополудні, щоби був час до уставки.

Політичні міркування неполітика.

На маргінесі відчиту ред. Ердтрахта „Европа спулчесна“ дня 2. ц. м.

Що сьогодні усі, а спеціяльно молодь цікавиться політикою, про це мав змогу переконатися кожний, хто був на заповідженому великими афішами відчиті редактора „Ренесансу“ з Відня Ердтрахта в пятницю 2. ц. м. Саля Польського Т-ва Музичного була битком набита людьми з ріжних шарів, у більшості жіноцтвом, а серед нього творила знову більшість молодь — навіть наші ґімназистки. Теж доказ, як розполітиковане наше молоде покоління.

У двогодиннім рефераті, в якому мало найтися за афішами й обговорення „квестіі українськей“, ред. Ердтрахт щонайменше три четвертини свого часу та всю силу вимови присвятив питанню ґітлеризму, насвітлюючи його з чисто жидівського становища арґументами, які можна зустріти в кожній „Хвілі“. Застерігаючись, що він не політик, промовець все таки розробив і поробив далекойдучі політичні висновки і вийшовши зі становища, що сьогіднішня Европа нагадує дуже роки 1912—13, коли й нікому не снилося про війну, перейшов справу збросння та творення двох груп в Европі (Росія—Німеччина—Італія і Франція—Польща—Мала Антанта), відчуженість Польщі, що на його думку повинна тримати руку з Анґлією, як язичком ваги в майбутньому конфлікті в Европі, замотався у пророцтва майбутньої війни, для якої бачить два огнища: Бесарабію і корридор. Безліч сучасних Альзацій (Бесарабія, Македонія, Югославія, Україна, Данціґ, Клайпеда) підсилюють, на думку прелеґента, можливости війни, якої жаху ніхто собі не уявляє. З тієї війни вийдуть, як впевнював ред. Ердтрахт, німці розбиті і знужденілі, а можливість охоронитися перед нею — це або творити господарський союз Европи, або боротьба проти відосіблення від себе всіх держав світу.

Розглядаючи ґітлеризм як головне огнище, з якого може піднятися світова пожежа, ред. Ердтрахт зачіпив українське питання. Тут покликався він на свою розмову з Розенберґом, який мав заявити йому, що німецька концепція України має багато прихильників у Польщі, що Німеччина творитиме українські леґіони з українців в Німеччині, що врешті Німеччина поважно рахується з абсолютною ворожнечою СРСР до тієї концепції України, яка не дозволить на ніяке усамостійнення УССР. Від себе замітив прелеґент, що майбутня війна принесе Україні державність і Польщі треба з тим фактом рахуватися, але з другого боку якщо та державність буде made in Germany, то вона провалиться враз з ґітлеризмом. Цю умовину повинні знову, на думку прелеґента, брати під увагу українські політики і будувати іншу Україну, якій польська фантазія, український романтизм та жидівський реалізм далиб тверді основи істнування. Це повинна мати, на йогож думку, на увазі й українська молодь, прямуючи до якнайтіснішої польсько-української співпраці.

Власне такий підхід до справи та деякі ревеляції прелеґента (що нпр. полк. Коновалець мав нібито заявити йому, будьто би українська держава пічне різати жидів, що в разі польсько-німецької війни жиди створять масові протинімецькі леґіони), надавали довгому викладові ред. Ердтрахта посмак курерківських енунціяцій і робили відчит хоча й цікавим, то плитким і несуттєвим.

А проте публика слухала цих енунціяцій пильно, зайвий раз доказуючи, як вона на політиці розуміється. **(а).**

АКАДЕМІЯ

З ПРИВОДУ 35-ЛІТТЯ ПЕРШОЇ ДІВОЧОЇ ШКОЛИ УПТ. У ЛЬВОВІ.

35-ліття першої дівочої школи УПТ ім. Т. Шевченка відсвяткував Кружок Р. Ш. ім. Ганни Барвінок та Комітет 6. учениць школи-ювилятки окремою Академією в салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, на богату програму якої зложилися:

Промова п. К. Малицької що переглянула історію дівочої школи ім. Т. Шевченка у Львові, виступ діточого хору (Ой сивая зазуленька, Ой, зацвіли фіялоньки, А вже весна красна), деклямації 3-ох учениць нар. школи ім. Т. Шевченка, альтове сольо п. Ґені Зарицької, привіти, відчит „Мої спогади зі шкільних літ“ п. О. Степанів, фортепянове сольо п. Іванни Волошин, деклямація І. Курочки („На ювилейне свято“ У. Кравченко), сопранове сольо п. О. Бандрівської та ритмо-пластична ілюстрація „Поклін науці“.

Усі точки, не згадуючи виступу п. О Бандрівської, що має вже своє імя, були солідно підготовані і дбайливо виконані. Оба реферати дуже цікаві фактичним матеріялом, хори під орудою проф. Гриневецького були на висоті свого завдання, оба соля може за бліді, викликали довгі оплески. Найкращою точкою програми була ритмо-пластична ілюстрація, що перенесла публику в якісь казкові країни, і яку публика примусила оплесками відтворити вдруге. Громадянства доволі. **(а).**

—o—

ЗАБОРОНИЛИ ЗЇЗД СОЦ. МОЛОДІ.

БЕРН, 3. 6. ПАТ. Влада берненського кантону не дала дозволу на приїзд на заповіджений на неділю зїзд соціялістичної молоді. Рівночасно поробили надзвичайні засоби обережности та змобілізували полк піхоти.

—o—

РОЗПРАВА ПРОТИ СОЦІЯЛІСТІВ У ШВАЙЦАРІЇ.

БЕРН, 3. 6. ПАТ. Закінчилася тут розправа соціяліста Ніколе та тов. Суд признав винуватим Ніколе і 7 інших обвинувачених, а 11 увільнив. Вимір кари оголосять у вівторок

—o—

НОВИНКИ

— **ЗАПОВІТ БЛ. П. ІЛЛІ КОКОРУДЗА. З достовірного джерела довідуємося, що бл. п. Ілля Кокорудз записав усе своє майно на народні цілі.**

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Конфіската „Діла“.** Вчорашнє (142) число „Діла підпало конфіскаті за два менші місця і ціле закінчення статті **„Облуда чи наївність“.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 17-50

— **Замісць вінка на могилу Ів. Франка** зложили на будову нагробника: Центральний Кооперативний Банк (Центробанк) у Львові **50 зол.**; Т-во взаїмних обезпечень на життя і ренти „Карпатія“ **25 зол.**; Союз українських еміґранток із Варшави **20 зол.**

— **Відзначення українського артиста на виставі в Льос Анджелльос.** У травні цього року відчинена в Льос Анджельос 9-а з черги міжнародня вистава екслібрісів (книжкових знаків). У цій виставі беруть участь артисти з 21 країв, також і наші земляки. З наших артистів узяли участь у цій виставі: М. Андрієнко, М. Бутович, П. Холодний молодший, Леонід Хижинський, М. Глущенко, С. Гординський, І. Іванець, П. Коржун, О. Кульчицька, П. Омельченко, М. Осінчук, О. Сахновська і В. Січинський. Жюрі для оцінки присланих праць роздало, як щороку, 4 грошеві нагороди і 15 почесних відзначень. Грошеву нагороду одночасно з почесним відзначенням дістав із наших артистів п. Михайло Осінчук за екслібріс для пані Стефанович. Це вже другий раз українські мистці здобувають на цій міжнародній виставці нагороди, і оба вони належать до нашої організації Асоціяція Незалежних Українських Мистців.

— **З Українського Технічного Т-ва.** В домівці У. Т. Т., вул. Косцюшка ч. 3. дв. 2, відбудеться в середу 7. червня ц. р. в год. 18.30 виклад інж. Б. Пристая на тему: „Електрична смерть, нещасливі випадки та рятування“. Гостям раді.

— **У справі „Літопису „Бойківщини“ ч. 2.** звертається дехто до мене зі замітами. Тому я приневолений цією дорогою заявити, що археольоґією Бойківщини давно перед д-ром Кобільником цікавилося багато громадян. Напр. проф. Лашкевич, сьогодні 95-літний старець, перший робив розкопки ще перед 40 роками, він перший звернув увагу Т-ва „Бойківщини“ на Городище в Ступниці і Городищу, д-р Максимчук звернув увагу на Старий Бич, Смільницю, Княжу Гору, Римську Гору під Ст. Самбором, радн. Г. Хиляк на могили в Болехівцях. Тесаме відноситься до Корнич, Торгачович і т. д. Присвоїв собі д-р Кобільник також мою тему про „Руську Путь“ (навіть на мапі не знав, де вона нарисована) і деякі джерела як Садовського (навмисне опроваджені в тій цілі через д-ра Кубійовича), Шараневича, Шельонґовського, а як джерела критично розібрав, вистарчить вказати на факт, що грамоти кн. Льва приймає за автентичні. Я не належу тепер до ред. Колеґії, ані до Старшини Т-ва „Бойківщини“, тому з евентуальними дальшими замітами, треба звертатися до властивого редактора. Самбір 28. V. 1933 р. — **Д-р В. Гуркевич.**

— **Обережно з проходами за місто!** Безробітний львівський „механік“ Станіслав Яз найшов собі дотепний спосіб заробітку. На Погулянці вечором підходив він до самотних пар, що проходжувалися, світив їм електричною ліхтаркою в очі, арештував їх як поліційний аґент, а потім пускав на волю за відповідного хабара. За тим хабаром відважився він прийти до дому одного такого „арештованого“ на другий день, але той догадався, що має до діла з шантажистом і передав його в руки поліції.

Доказом пошани для поляглих героїв є жертва на охорону военних могил українських борців! Зелені Свята — це дні українських інвалідів і военних могил. Не забудьте жертвувати на допомогу живим і на охорону могил поляглих героїв!

— **Самогубства.** У львівськім корпусі кадетів при вул. Кадецькій застрілився з револьвера один кадет. Ведуть слідство. — На Клепарові напилася лізолю 30-літня жінка почтового возного Марія Пужанська. Чоловік Пужанської заробляв місячно 80 зол. і з тієї причини приходило між ними до непорозумінь. — До аптики Лазовського при вул. Городецькій у Львові прийшов 77-літній Петро Кузарський та сказав собі дати мікроцит. На очах апт. персоналю зажив цю отрую. Його забрали до шпиталю. Недужав на нервовий розстрій та майже зовсім не спав. — „Легка“ дівчина Ґерманівна в каварні „Адрія“ у Львові зажила сублімату. Зробила це в алькоголічнім замряченні. І її забрали до шпиталю. — В Глинній біля Львова постріляився

з револьвера 38-літній Іван Вардисевич, ем. залізничий магазинір. Причина: чахотка.

— **За вбивство тітки.** В суботу закінчилася перед перемиським наглим судом розправа проти Блясберга, який задля грабежі вбив свою тітку Пфеферову. На основі вердикту присяглих трибунал засудив Блясбрега на кару смерти (шибеницю). Рівночасно суд приняв ріжні злагіднюючі обставини та замінив йому смертну кару на досмертну тюрму. Обвинувачений приняв присуд спокійно.

— **Розправа проти 21 селян.** Перед судом присяглих у Коломиї почалася розправа проти 21 мешканців снятинського повіту, яким закидають співучасть у вбивстві Миколи Рога зі Заболотова.

— **Щоби оминути військової служби** Микола Осташук з Зеленої, надвірнянського повіту, дав собі відрізати два пальці; допоміг йому до цього Дмитро Савчук.

— **Пожежа з димаря.** В Уричі, стрийського повіту, пожежа знищила все майно господаря Гаврищука та сусідів, вартости 7000 зол. Причина — погано вибудований димар.

— **Студент убив студента.** У селі Пшевуз, біля Бічанова, вбив підчас прогульки студент філ. краківського університету Болеслав Олейнічак свого товариша, з яким разом мешкав, студента теольоґії Ляховіча. Причина — особиста суперечка.

— **Засуд на комуністку.** Апеляційний суд у Познані засудив комуністку Белю Френкель на 4 роки вязниці за те, що серед познанських вояків організувала комуністичну ячейку.

— **Ще один смертний присуд.** У Сувалках наглий суд засудив на смерть за шпіонажу Павла Печуліса.

— **Расові подружжа в Німеччині.** Німецький міністр закордонних справ оголосив розпорядок про те, що уряд установляє постійну комісію знавців для руху населення та расових проблем. Ця нова комісія дбатиме, щоби зріст народин у Німеччині не зменшувався і щоби німецькі родини не дозволяли на мішані подружжа себто арійців з жидівками і жінок чистої арійської раси з жидами. До згаданої комісії ввійдуть лікарі та інші специялисти.

— **Ріжні вістки.** У перших пяти днях світову виставу в Шикаґо відвідало пів міліона осіб. — Троцький мав сказати одному кореспондентові в Константинополі, що сподівається небавком вернутися до СРСР.; одні додають до цього коментар, що він погодиться зі Сталіном, другі, що натякає на кінець більшовизму. — В Англії панує велика театральна кріза; в останньому часі втратило там працю 5.000 акторів, 10.000 музикантів і 10.000 театральних урядовців і робітників — Експрес Міляно-Турин наїхав біля Мадженти на авто; три особи вбиті. — У Новинську в околиці Москви радянський уряд вибудував найбільшу радіову стацію в Европі силою 500 кільоватів; вона передаватиме вістки по всьому просторі СРСР., головно на економічні теми, в усіх мовах поширених на території Радянського Союзу. — Історичний замок маркізи Помпадур у Парижі, що в останніх віках був вибагливим готелем проданий на ліцитації за пів міліона фр.

— **Права для чину Єзуїтів.** Папа Пій XI. потвердив своїм новим апостольським листом усі права та привілеї езуїтського чину, затверджені від папи Павла III. Лист означує точно, які права і коли скасовані є винятками.

— **Новий французький „безсмертний“.** Французька Академія приняла до свого товариства нового члена: фотель по покійнім драматурзі Бріє заняв Франц Моріяк, повістяр. Моріяк був останнім головою Т-ва письменників, а Фр. Академія зправила приймає кожночасного голову цього Т-ва. Повісті Маріяка займаються головно моральними та релігійними проблемами і надихані глибоким песимізмом. Найбільше читані „Ґенітрікс“, „Тіло і кров“. „Цілунок прокаженого“, „Вогненна рука“, „Те, що було втрачене“.

— **„Хочемо словацьких жидів!“** У Братиславі гурт молодих людей демонстрував перед мадярським консулятом. Поліція їх розігнала. Відси студенти пішли до жидівської дільниці, де кричали: „Хочемо словацьких, не мадярських жидів!“ Поскидали з крамниць багато шильдів. Демонстранти хотіли дістатися до крамниць і при цьому прийшло до сутички з жидівськими торговцями. Щойно кінна поліція розігнала молодь.

— **Мадярська кров.** Студент будапештенського університету Янош Шідлер пяничав усю ніч, а на світанку пішов із циганською музикою уладити серенаду своїй любці. Коли дівчина не хотіла показатися в вікні, студент вистрілив собі в груди з револьвера. Тяжко раненого забрали до шпиталю.

— **Університетські студенти — поліцаями.** Не зважаючи на спротив лейбуристів і лібералів палата громад 321 голосами проти 60 приняла в II. читанні новий закон про поліцію. Закон

ПРОТЕСТ ЯПОНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

ТОКІО, 3. 6. ПАТ. 80 японських письменників підписало протест проти палення книжок у Німеччині. Назвали це ганьбою німецької культури та визовом, киненим цивілізації.

РУМУНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

БУКАРЕШТ. 3. 6. ПАТ. У склад румунської делеґації на господарську конференцію в Льондоні входять: міністр закорд. справ Тітулеску, бувш. міністр Міґалаке та державний підсекретар в президії мін. ради Тілеа.

ЛЕТ ДОВКОЛА СВІТА.

Відомий американський летун Матерн почав у суботу в год. 10. лет довкола світа. Першим етапом лету має бути Берлін. Цю частину лету хоче відбути без осідання. Матерн пробував уже раз побити рекорд лету довкола світа. Летів тоді з лет. Ґріфітом та біля Мінська розбився літак. Оба летуни були тоді ранені. Рекорд лету довкола світа мають покищо американці Повст і Ґоті (8 днів і 20 годин).

ВИБУХ У РАФІНЕРІЇ.

НЮ ЙОРК, 3. 6. ПАТ. У Лонґ Біч вибух у рафінерії знищив зовсім фабрику та спричинив шкоди більше як на 2 міл. дол. Досі ствердили, що в катастрофі згинуло 10 людей, а 18 було тяжко ранених.

ТОКІО, 3. 6. ПАТ. У копальні вугля в Сасебо підчас вибуху згинуло 46 людей, 30 було тяжко ранених.

опрацював льорд Тренчерд і поставив проект, щоби до поліції набирати покінчених середньошкільників і студентів університету. Вони матимуть інший аванс.

— **„Жидівські професори хай ідуть у Москву!“** У Празі в німецькому університеті студенти демонстрували проти професорів Ф. Вайса та Пельсена (оба родом із Вілня). Демонстранти кричали: „Геть із жидівськими профсеорами, хай ідуть у Москву!“

— **20.000 жидів прибуде до Польщі.** З Льондону повідомляють: Ґенеральний секретар льондонського комітету помочи для жидів Кайзер, який був недавно у Варшаві, заявив представникам преси, що комітет допомоги, який заснувався для жидів у Варшаві, рахується з тим, що в найближчих місяцях прибуде до Польщі 20.000 жидів з Німеччини. Хвиля припливу жидівських утікачів з Німеччини є й надалі сильна.

— **500 жидів з Бельґії.** Мин. неділі до польської стації Збоншиня приїхало окремим поїздом з Бельґії 500 жидів, що є польськими підданими. Вони вернулися до Польщі, щоби осісти тут на постійне. Найбільше між ними купців, є теж лікарі та інші вільні професії.

— **На шпиль Евересту** хотять конче дістатися два учасники анґлійської виправи в Гімаляї Гарріс і Вейджер. Минулого тижня, разом із третім товаришем. Льонґляндом добралися вони до висоти 2220 м. і тепер пнуться далі вверх. Покищо хмари зупиняють їх у дорозі.

— **Монополь наркотиків.** Турецький парлямент приняв закон, на основі якого держава перебирає монополь наркотиків. Парлямент ратифікував умову з Югославією з 14. квітня 1932. в справі вивозу опіо.

— **Братанниця папи — фільмовою зіркою.** Братанниця папи Пія XI. Сандра Ратті захотіла присвятитися фільмовій карієрі, тому спитала папу, чи годиться на це. Папа згодився під умовиною, що вона виступатиме під прибраним назвищем, тому вона прибрала собі псевдонім Сандра Равель. 8

Із судової салі.

ВІДҐОМІН НАПАДУ НА ПОЧТУ В ГОРОДКУ ЯҐ.

У вівторок 6. червня починається у Львові перед судом присяглих розправа проти бувш. студента прав Зенона Косака (що вже відповідав на розправі разом із Данилишином, Біласом і Жураковським), Михайла Куспіся, студента політехніки зі Ставчан і ученика VIII. ґімн. кляси Ст. Мащака зі Львова. Двом останнім акт обвинувачення закидає безпосередню участь у нападі на почту. Крім того обвинувачені ще в орґанізуванні нападу на почту 21-літн. ґімназист Яр. Білас і 21-літній ґімназист Мик. Мотика. Всім трьом акт обвинувачення закидає, що посередничили в Трускавці в спровадженні Вас. Біласа та Данилишина до Львова. Ученик VII. ґімн. кляси Ст. Цап — каже акт обвинувачення — скривав замаховців у Городку Яґ., а приватна службовичка Марія Ковальчук переховувала одного зі змовників уже після замаху.

Розправа потреває яких три тижні. Предсідником трибуналу буде р. Мединський, обвинувачує віцепрокуратор для політичних справ д-р Мостовський. Боронять адвокати: д-р Шухевич, д-р Старосольський, пос. д-р Біляк, д-р Глушкевич, д-р Шевчук і д-р Марітчак. До розправи візвали кількадесять свідків.

ЗА ЛЕТЮЧКИ ТА ПОЕЗІЙКУ.

У Станиславові відбулася розправа проти 17-літнього Василя Жупанського з Прислопа, якому акт обвинувачення закидував, що в багато поезіях прославлював Біласа та Данилишина, кольпортував летючки ОУН, на знак жалоби за Біласа та Данилиша взивав перервати забаву, яка відбувалася в Прислопі 29. квітня ц. р. і що на дверях церкви прибив відозву, в якій повідомляв, що коли люди не будуть придержуватися жалоби за Біласа й Данилишина, то село піде з димом.

Суд засудив Василя Жупанського на 10 місяців вязниці.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК“: „Земля нічия“.

Ще одна фільма з великої війни, що сильно нагадує інші пацифістичні фільми. Бачимо фронтові бої, окопи, чуємо бомбардування з гармат і літаків. Зворушливі сцени ратування ранених ворогів іншими вояками. Дотепний сюжет: як зживаються зі собою представники пяти націй у самотнім, покиненім окопі, між двома фронтами — не зовсім добре використаний.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 4. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена“.

Неділя, 4. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніка“ (виступ Ст. Ярача).

Понеділок, 5. червня год. 3.30 попол. „Викрадена наречена“.

Понеділок, 5. червня год. 7.30 веч. „Капітан з Кепеніка“ (виступ Ст. Ярача).

Театр Рівноправностей.

Неділя, 4. червня год. 7.30 веч. „Несхоплений“.

Понеділок, 5. червня год. 7.30 веч. „Несхоплений“.

Кіна.

АДРІЯ: „Жертвенна ніч“.
АПОЛЬО: „Біла одаліска“ (Дон Хо с Мохіка).
АТЛЯНТИК: „Земля нічия“.
КАСІНО: „Жінка з другої руки“ (Жан Гарльов).
КОЛІСЕЙ: „Демон великого міста“, ревія „Брідж Експрес“.
КОПЕРНИК: „Д-р Моро“ (на основі Велса).
МАРУСЕНЬКА: „Д-р Моро“ (на основі Велса).
МІРАЖ: „Конгорілля“.
МУЗА (давн. „Оаза“): „Погромники просторів“.
ПАЛЯС: „Екстаза“.
ПАН: „10 проц. для мене“.
ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками проституції“.
СТИЛЕВЕ: „Бейбі“ (Анні Ондра), ревія: „Коли дівчатка йдуть спати“.
ХИМЕРА: „Люди в готелі“.
УТІХА: „Блакитна рапсодія“ та ревія: „Бомба“.

Закордонне радіо.

Неділя, 4. червня 1933.

Мор. Острава (263,5) 20.45 Спів; **Братислава** (279,3) 18.20 Легка музика; **Мілано** (331,4) 12.30 Музика, 20.30 „І Кавалієрі ді Екебу“ оп. Зандонаі, **Ляйпціг** (389,6) 12.10, 14.35 Військ. оркестра, 20.00 „Пташник із Тиролю“ оп. Целера; **Білгород** (429,7) 11.30, 22.00 Нар. пісні, 20.00 Арії з юг. опер, **Рим** (441,2) 20.45 Іт. оп. музика; **Відень** (518,1) 15.30 Камер. музика, 19.00 Концерт, 20.10 „Вер цулетт лахт“ сільська комедія Поля; **Рига** (525) 18.30 „Гофманові казки“ оп. Офенбаха; **Мінхен** (532,9) 18.20 Веселі мельодії та пісеньки; **Будапешт** (550,5) 21.00 Мадярські пісні; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 18.00 Концерт, 10.00 Музика для сільських дітей, 13.50 Радіокомпозиція, 16.20 Грамофон або звуковик, 19.00 Концерт із „Березіля“.

Понеділок, 5. червня 1933.

Братислава (279,3) 10.00 Військова музика; **Мілано** (331,4) 11.15, 17.00 Муз. всячина; **Штрасбург** (345,2) 16.00 Концерт, 20.30 „День і ніч“ оп. Лекока; **Льондон** (356) 20.50 „Отельо“ оп. Вердія (трансм. з Кор. Опери Ковент Гарден); **Штутгарт** (360,6) 20.00 „Дас Файльхенмедхен“ оп. Гельмесбергера; **Білгород** (429,7) 16.00 Нар. музика, 20.00 Опера; **Рим** (441,2) 20.15 Спів, 20.30 „Отельо“ оп. Вердія; **Прага** (488,6) 15.30 Концерт, 19.00 Пісні волоцюгів, 19.30 „Галька“ оп. Монюшка; **Відень** (518,1) 14.00 Концерт, 19.05 Фортепян, 20.00 „Орлов“ оп. Гранікштедтена; **Будапешт** (550,5) 17.35 Мад. мельодії (форт.), 20.00 „Наречена з Гамбурга“ оп. Вінце; **Харків** (937,5) 10.30, 16.30 Концерт, 15.00 Муз. літ. вид., 17.30 Трансм. з „Театру Опери й Балету“.

Вівторок, 6. червня 1933.

Братислава (279,3) 18.25 Скрипка; **Штрасбург** (345,2) 20.30 Галевий вечір; **Білгород** (429,7) 19.50 Пісні; **Беромінстер** (459,4) 20.00 „Рієнці“ оп. Вагнера; **Прага** (488,6) 20.25 Форт. сонати, 22.10 Сучасна музика; **Відень** (518,1) 17.25 Солісти, 19.10 Весна — концерт симф. оркестри; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Пікова дама“ оп. Чайковського; **Харків** (937,5) 9.00 Арії та дуети, 13.50 Рос. нар. пісні, Оп. і балетова музика, 18.00 Тріо, 19.00 Муз.-літ. вадиція.

Львівське радіо.

Неділя, 4. червня 1933.

12.15 Балачка; 12.30 Заг. зїзд спів. кол і церк. музики в Торуня, 14.00 Післяплоди й міжплоди; 14.20 Орхестра, спів (Марія Олена сопран); 14.40 Рільнича скринька; 15.05 Концерт; 16.00 Для дітей: Що чувати в світі?, „Чому Америка зветься Америка?“; 16.25 **Дуети на цитрі: Ол. Рогідський та 11-літній Лев Кавуля;** 16.45 Мистецтво доброго говорення; 17.00 Меч (оп. мича Польща-Бельгія; 18.00 Органовий концерт; 19.25 Авд.: „Евон і Аламіна“, „Сон про будучину“; 20.00 Орхестра, спів (Плятівна, сопран); 21.15, 21.16 Спортові вістки; 21.25 Пісні; 22.00, 23.00 Танк. музика.

Понеділок, 5. червня 1933.

12.15 Фестіваль військ. орхестр 19. п. п. із цитаделі; 14.20, 15.00 Музика; 14.40 Що хлібороби повинні знати про рят. закони; 16.00 Для молоді: „Хитрий Квічус“ оп. Веригo, „Невдача Кара-Мустафи“ Б. Герца; 16.25 Грамофон. Сільва рерум; 17.00 Концерт (музика, спів); 18.00 Церк. хор із Торуня; 18.35 Легкоатл. змагання Польща-Бельгія; 20.00 Веч. концерт (музика, спів). Спортові вістки; 22.00 Техн. скринька; 22.15, 23.00 Танк. музика.

Вівторок, 6. червня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон; 15.15 Господарський комунікат; 15.35 Грамофон, біржа, Сільва рерум; 16.00 Студія на ветеринарійному відділі; 16.25 Відчит для учителів; 16.40 Гірська фотографія; 17.00 Шведська музика й спів (Ольга Ольгина), 18.00 Солісти (музика, спів); 19.30 Муз. фейлетон; 20.00 Про оперу Орефіче „Шопен“; 20.10 Трансм. з Варшави: „Шопен“ оп. Орефіче. Спортові вістки, „Залога“ лет.новеля, 23.00 Танк. музика.

—o—

БІРЖА.

ДОЛЯР ІДЕ ВГОРУ.

Філія Банку Польського у Львові в суботу устійнила курс доляра на 7.45 зол. в приватних оборотах 7.50—755.

Золото: доляри 9.20—9.23, корони 38.40 38.70, франки 36.40—36.70, дукати 84.80—85.30, рублі 4.85—4.95.

Срібло: корони 0.31, фльорени 0.80, рублі 1.30.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Голяндія 358.90, 359.80, 358.00, Льондон 30.16—30.15, 30.30, 30.00. Париж 35.09, 35.18, 35.00. Прага 26.52—26.52 і пів, 26.59, 26.46. Швайцарія 172.55, 172.98, 172.12. Італія 46.45—46.40, 46.60, 46.14. Берлін 208.50.

Акції.

Банк Польський 72 і три четверті — 73.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	28·50	29·—
Пшениця збірна	25·50	26·—
Жито одноціле	14·50	14·75
Жито збірне	13·50	14·—
Ячмінь двір. одноцілий	13·25	13·75
Ячмінь на мливо	11·—	11·25
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	9·50	10·—
Кукурудза краєва	13·75	14·25
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	13·—	15·—
Горох пів-Вікторія	18.—	20·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	7·50	8·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	12·50	13·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·00	8·25
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·—	7·25
Висівки пшеничні	6·75	7·—
Пшоно	24·50	26·50
Просо краєве	15·50	16·50
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	30·—	30·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	16·—	16·25
Жито збірне	15·—	15·50
Ячмінь на мливо	12·50	12·75
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	58·50	59·—
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	30·—	30·50
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·—	8·25
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	37·—	39·—
Пенцак ч. 10	24·—	26·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 3. VI.: З приводу знижки на масло цін не ставимо. Молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.60—2.80 зол. Тенденція на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дирекція прив. жін. учит. семінарії СС. Василіянок у Львові (вул. Потоцького 95) подає отсим до відома, що в шк. році 1933/34 буде вести згідно з новими шкільними законами отсі роди шкіл: а) 6-клясову **вселюдну школу,** до якої можуть вписуватися також хлопці до клас 1—4. Ця школа є зразковою школою вправ для кандидаток учительської семінарії. б) **І. клясу гімназії нового типу,** до якої будуть приняті учениці, що покінчили 12 років, щонайменше 6 відділів вселюдної школи, або II. клясу давньої гімназії, або вчилися приватно. в) **III., IV. і V. курс учит. семінарії.** Зголошення вписів приймає Дирекція кожного дня між год. 8—13. перед пол., від позамісцевих почтою. Вступні іспити до гімназії, як також на III. і IV. курс учит. сем., відбудуться в днях 16. і 17. червня ц. р. від год. 9. рано. **Школа має права державних шкіл** і є положена в найздоровішій части міста. При школі є виховний Інститут, ведений фаховими силами. — **о. В. Лициняк,** директор. 3—3

Щодо „Перестороги“ — в „Ділі з 2. червня ц. р. в справі п. Марка Юрійчука заявляємо, що п. Марко Юрійчук не має права збирати якихнебудь жертв на нашу Читальню, не має жадних повновластей, ні легітимацій від чит. „Просвіти“ в Сигнівці (хіба фальшовані, підроблені!) — не дав ні сотика на нашу читальню. До збирання жертв на рятування нашої читальні, — покликаний є „Рятунковий Комітет“, який вибрали Надзв. Заг. Збори нашої чит. в груднi 1932 р., а на яких п. Юрійчука усунули цілковито з читальні. — Просимо усіх тих Вп. Добродіїв, що зложили на нашу читальню хочаб найменший даток до рук М. Юрійчука, повідомити про це негайно голову „Рят. Ком.“ п. Петра Ткача Львів XXII, щоби можна усталити висоту присвоєного гроша п. М. Юрійчуком. До цієї справи ще вернемося. — Голова Чит. „Просвіти“ в Сигнівці: **Бочилюк Михайло;** Голова „Рят. Ком.“ чит. „Просвіти“ в Сигнівці: **Ткач Петро.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЯРЕМЧЕ — соняшні кімнати з харчем або без, гарне положення, дешево до винайму. Зголошення до 10. червня Львів, Тереси 2 „с“ Перфецька, опісля Яремче.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ „МОТРЯ“, інсценізація повісти Б. Лепкого в оправц. Лужницького-Лісевича, дозволена староством гродським до вистав. Ціна 1.50 зол. Хто замовляє 5 штук платить за чотири, порто 50 сот. Гроші слати згори на адресу: **М. Матвійчук,** Львів, Домініканська 4, III. 2069 2—5

ХЛОПЕЦЬ літ 17 шукає практики до корінної торговлі. Ласкаві Зголошення: Бурса вул. Ходоровського 3 для Ковальського. 3—3

АБСОЛЬВЕНТ мірничого виділу політехніки шукає заняття у інжиніра-землеміра. Зголоситися до „Діла“ під „Абсольвент“.

ПІСКОВА 40 — покій і кухня за 60 зол.

ФОРТЕПЯНИ, ПЯНІНА знамениті, першорядних фабрик від 900 зол. продає, міняє **ГАНАК,** Пілсудського 21, I. 1—10

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Усім, що своєю численною участю причинились до звеличання похорону нашого Найдорожчого Батька — зокрема о. Саврашеві за проповідь та слова потіхи, о. Валіхновському за безінтересовну участь у похороні, Голові Ф. Тов. „Просвіти“ в Станиславові п. д-рові Олесницькому, Виділові Ф. Т-ва „Просвіта“ на Гірці Виділові „Нар. Дому Укр. Залізничників“, Дириґентові п. Крушельницькому та членам хору „Думка“, товаришам Покійного, знайомим і кревним складає щиру подяку — **рідня Мізюків.** 2082

Комітет Дівочої Ремісничої Бурси у Львові при вул. Бічна Янівська 12, оголошує

КОНКУРС

на приняття учениць у шкіл. році 1933-34.

За приміщення з повним утриманням учениці платять 45 зол. За приміщення із сніданням і вечерою та обідом в неділі 25 зол. Належитість можна платити частинно харчами. Подання вносити на руки п. Говикович, Львів, Дверницького 30, до 15. червня 1933 р. Приняті будуть лише ті учениці, що до 15. серпня зложать половину оплати за вересень в ціли закупу вугілля і зимових запасів. 2068

За редакцію відповідає Олександер Костиа — Видає Видавнича Спілка „Діло“ — З друкарні Вид. Спілки „Діло“ Львів, Ринок 10.